

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

La

Abonament lunar

pentru Februarie st. v.

— cu prețurile din capul foi —
învită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiiu, 28 Ianuarie st. v.

Guvernul agitează; opozițiunea mul-
comesce.

Aceasta, ar dice cineva, că e signa-
tura timpului în țerile coroanei unguresci,
dacă s'ar mărgini a cetii numai diare ma-
ghiare.

Abstragem pentru moment dela po-
sițiunea naționalităților nemaghiare față cu
signatura amintită. Dar' cu toate că ab-
stragem, rămâne lucrul destul de curios,
că guvernul, a cărui chemare este să îm-
pace elementele divergente, însuși agitează.
Aceasta este tocmai contrarul dela ceea-ce
se întâmplă în lumea civilisată.

Când dicem guvernul, putem înțelege
cu inimă liniștită toate guvernele câte s'au
rînduit unul după altul, dela 1867 încoace.
Guvernul cel dintâiu după restaurarea con-
stituțiunii a trebuit să pună în proiectul
legii de naționalități, votat la 1868, unele
cuvinte, care avură de scop a lăsa ușile
deschise, prin care precisiunea legii să fie
alterată.

Dela 1872 încoace, guvernele, fie
prin ordonanțe, fie prin proiecte de legi,
au căutat să altereze bazele principiale ale
legii de naționalități, așa încât astăzi na-
ționalitățile nemaghiare se ved reduse la
cetățeni fără de drepturi perfecte civice,
sau la cetățeni cu drepturi civice, însă
numai dacă renunță la sentimentul, modul
gândirii și la limba națională. Aceasta
este o stare, care nemaghiarii ar pută-o
afla ori și unde ar emigra în țeri străine
și s'ar așeza ca vinituri și lipituri lângă
națiunile domnitoare de acolo. Nemaghiar-
rii se pot bucura de o astfel de poziție și
dacă se vor așeza undeva numai provisor,
deoare-ce drepturi individuale se garan-
tează fie-cui în staturi civilisate și dacă
cineva nu este cetățean cu drept original
sau de indigenat.

Cel dintâiu guvern a mijlocit ușile;
cele următoare s'au folosit de acele ușite;
ba prin proiectele scolastice și alte dispo-
sițiuni au mai lărgit ușile până la spăr-
turi de dimensiuni largi, încât naționali-
tățile, în favorul căror a fost proiectată și
în urmă votată legea, nu mai au după ce
se scuti. Din contră, sunt expuse a în-
dura prigonirile cele mai felurite din partea
aceea, care ar fi să garanteze scutiță
tuturor.

Inconvenientul acesta, ca să între-
buințăm un termen eufemistic, se simte
îndată ce vre-o naționalitate sau vre-o cor-
porațiune sau și numai indiviși singuratici
din sinul vre-unei naționalități nemaghiare
întrevine pentru drepturile ce ar trebui să
le asigure articolul 44 de lege din 1868.

Când Românii d. e. au protestat contra
proiectului, prin care se introducea limba
maghiară în scoalele elementare; când au
protestat contra proiectului, care introducea
limba maghiară în scoalele medii, pro-
testele s'au cualificat de destrucțiuni de
stat și dintre protestatori au fost urmăriți
până și de procurori de stat.

Judecătorii cari au ținut la legea de
naționalități au fost sau pensionați sau per-
mutați în ținuturi, unde nici o silabă
măcar nu se mai aude din limba națio-
nalității sale. Notarii cercuali sunt supuși
la șicanele cele mai mari, ba uneori ne mai
auđite, dacă nu vor să se supună ordo-
nanțelor, cari îi silese a ignora legea de
naționalități și a se supune legii șovinis-
mului.

Guvernul, durere, până acum a fost
neconținut secundat de opozițiunea ma-
ghiară, fiindcă șovinismul guvernului și al
partidului seu este și al opozițiunii maghiare.

Încuragiat guvernul de opozițiunea ma-
ghiară, acum nu se mai mulțumesc cu spar-
gerea legii de naționalități, din care și așa
nu mai are ce sparge. Guvernul avea să
atace și resturile ultime, ce au mai rămas
naționalităților. Mai mult: pentru-ca să le
poată supune pe naționalități cu desăvîr-
șire, guvernul unguresc nu mai e dispus
a cruța nici instituțiunile ridicate mai mult
în favorul naționalității maghiare, care se
identifică de altmintrelea pe sine cu statul
unguresc. Deci guvernul unguresc, pre-
cum se vede, este hotărît să se întindă
mai departe la alte instituțiuni liberale
din țeară și spre sfîrșitul acesta a decis
însuși ministrul-president lupta la Oradea-
mare și vreo câțiva încreduți ai sei în-
tr'alte părți ale țerii unguresci.

Între instituțiunile aceste sunt curțile
cu jurați.

Ministrul-president deci, încă până
s'au ivit verdictele în procesele de presă
din Sibiiu, la ocaziune a ăis despre cur-
țile cu jurați preste tot, că sunt atât „de
degenerate, încât unui om cum se cade
nu-i este cu puțință a asculta un verdict
din gura lor“. Ministrul scie, că cetățenii
statului unguresc în majoritate precum-
penitoare nu sunt Maghiari. De aceea
„oamenii cum se cade“, ca dînsul, nu pot
asculta verdicte din gurile cetățenilor,
cari nu vor să scie de adorarea șovinis-
mului maghiar. S'au ivit cele două casuri
din Sibiiu? Au fost îndată trase de pîr
în linia culpabilității politice prin ordin
de sus, ca cu ori-ce preț curtea cu jurați
din Sibiiu să se pronunțe.

Și fiindcă curtea s'a pronunțat așa
după cum trebuia să se pronunțe, s'a des-
lănțuit haita reptiliilor întreagă, ca să tă-
bărească asupra instituțiunii juriului.

Dar' nu numai asupra instituțiunii s'a
dat drumul reptiliilor ci și asupra oamenilor
cari nu sunt „cum se cade,“ îndată-ce nu
sunt Maghiari sau n'au simțeminte curat
maghiare.

Și ca tăbărала asupra oamenilor „nu

cum se cade“ să apară justificată, oficioasele
pa „Nemzet“ își permit lucruri, cari în sta-
turi cu justiție în toată regula ar trebui
să fie urmărite de procuror.

Opozițiunea, chiar cea maghiară au-
dînd sgomotul cel mare al oficioaselor, a
început a se deștepta și a striga celor ce
se hrănesc din fondul de dispozițiune:
„Mergeți prea departe!“

Căci eată minune! foile guvernului,
din incidentul verdictelor din Sibiiu pun
pe naționalități în lumina țeciunăriei și
tălăhăriei.

Să presupunem, ceea-ce nu concedem,
că o curte de jurați, fie ori unde, a greșit,
că achitând a comis nedreptate: se poate
deduce dintr'o întemplantare ca aceasta, că
conationalii celor achitați sau chiar jurații
înșiși sunt oamenii cei mai răi?

Și dacă ar dice cineva că sunt oamenii
cei mai răi, guvernul, ca un fel de pro-
vidență pămîntească, ar trebui să-și ăică:
prîndînd rădăcină presupuneri de aceste în
poporațiunea țerii, se pot nasce întăritări,
cari se pot termina cu conflicte serioase.
Ca providență pămîntească, și pentru-ca
să prevină conflictelor, guvernul este dator
a împrăscia astfel de presupuneri și a le
arăta că sunt fără temei, dar' nu a le
nutri cu presa ce-i stă la dispozițiune.

Guvernul agitează, excită însuși prin
organele sale, aruncând în inimile unor ce-
tățeni frica că se află în vecinătatea țē-
ciumarilor și ucigașilor; ear' în inimile al-
tora indignațiunea, pentru-că sunt tratați
așa de barbar, de acei ce sunt chemați
să-î ocrotească.

Sîntem dar' cu recunoscînță, dacă în
coloanele presei opoziționale maghiare ve-
dem judecăți mai puțin preocupate despre
noi; cu toate că fără preocupățiune nu
este nici opozițiunea maghiară.

Ea neagă numai oribilitățile presei ofi-
cioase despre Români și despre naționali-
tăți, dar' nu le mai găsește vrednice de
a avē curți cu jurați în sinul lor.

Conclusiunea este că, cu toate că
opozițiunea maghiară în parte a început a
turna apă rece pe capetele înferbîntate ale
guvernamentalilor, nu se opune desăvîrșit
agitațiunii guvernului și prin aceea că nu
se opune cu deseverșire îi dă pe jumătate
dreptul să agiteze contra naționalităților
nemaghiare.

Conclusiunea din conclusiune este, că
în sinul naționalității maghiare lipsesc ve-
derile cele adevărate patriotice politice. Și
lipsind aceste, este de temut, că mai re-
mănînd timp îndelungat frînele guvernului
exclusiv în mâinile ei, pot duce carul
statului spre o prăpastie periculoasă pen-
tru toți.

Guvernul dar' ar trebui, ca să ocupe
cât mai îngrabă pozițiunea ce i se cuvine
de a mulcomi, de a împăca spiritele și în
interesul statului despre care dice că îl
apără, să se lase de meseria agitațiunii.

Un corb alb.

„Magyar Állam“ un ăiar, care apără in-
teresele catolice, publică în nrul 28 din
a. cur. un articol sub titlul „Se înfi-
ințăm o reuniune patriotică.“ Ne
pare un „corb alb“ și ca astfel de rari-
tate îl reproducem.

Articolul constată înaintea de toate lipsa
unei înțelegeri a intereselor comune ale locui-
torilor Ungariei; apoi continuă:

„Rădăcina rēului după părerea noastră
modestă zace în aceea, că nu mergem pe calea
corespunătoare întru asigurarea acestei contopiri
de interese. Eroarea noastră principală e, că noi
în procederea noastră imităm astfel de națiuni,
cari sînt unitare în privința limbii și a religiei;
de altă parte nu le imităm în aceea ce e bun.

„Legile noastre asigură pe deplin fiecăruia
libertatea constituțională. Dar' n'am greșit noi
oare în modul și forma asigurării, dacă jertfim
prin introducerea necondiționată a parlamentaris-
mului arbitriului unei majorități trecătoare chiar
și drepturile fundamentale ale țerii inarticulate
prin jurămînt regesc, dacă după modelul statelor
unitare în limbă și religie nisim prin o centrali-
sațiune strictă la nimicirea chiar și a celei mai
îndreptățite autonomii?

„În legea naționalităților am conces dife-
ritelor naționalități usul limbii lor; dar' nu pēcā-
tuim oare chiar în contra acestei legi când, trecînd
preste pretensiunile îndreptățite, cerem ca în fiecare
scoală a Ungariei limba maghiară să se propună
astfel, încât fiecare să o poată învăța și ca la ori-ce
oficiu să se aplice fără excepțiune numai acela,
care scie perfect limba oficioasă a țerii, — când
în interesul maghiarisării alegem și astfel de căi,
cari nasc rezistență, cari dau turburătorilor o
armă în mână și ocaziune la pretexte?

„În limbă trăiesce națiunea“ — astfel ăise
nu de mult întemeietorul unei reuniuni cu astfel
de scopuri exagerate. „Drept are“ — răspund
Românii și Slovaci — „să înființăm și noi pentru
apărarea limbii noastre astfel de reuniuni cultu-
rale!“ Eată cum s'a produs reacțiunea! „Fie-
care om să fie om și Maghiar!“ Aceasta e o
sentență frumoasă în gura unui poet, dar' poli-
ticul, adevăratul patriot se îndestulesce cu aceea
ca fie-care om să fie om și să simțească un-
gresce. Aceasta ușor o putem ajunge. Cu cât
cineva în o țeară află mai multe interese, cu
atât mai mult se va alipi de ea. Și dacă aceasta în
genere are valoare, cu cât mai mult are valoare cu
privire la aceia, cari privesc această patrie de
a lor, trăiesce și mor cu noi în aceea, și vor muri
cu atât mai cu drag pentru aceea, cu cât mai
plăcută le-a fost în aceea viața sau cu cât s'au
putut mișca mai liber în aceea, ce s'au îndatinat
de secol a o privi ca comoara cea mai prețioasă
și pe care au primit-o dela predecesorii lor ca
moștenire.

„Din toate aceste rezultă: dacă voim ca
legăturile, ce leagă pe popoarele patriei noastre
să se înmulțească, să nu urmăim politica fran-
ceză, engleză, germană, italiană, ci politica pe
care au urmat-o înaintașii nostri, care politică
a făcut odinioară puternică și renumită patria
noastră udată de trei mări.

„Sentența sf. Stefan, că o țeară cu multe
limbi e fericită, — posedă încă și astăzi valoare
în Ungaria. Dacă anume în patria noastră, care
ocupă un teritor însemnat al Europei încungiurat
de națiuni cu diferite limbi, lucrurile se vor des-
volta într'acolo, ca popoarele deosebite cari o lo-
cuesc să se simțā fericite sub scutul libertății
comune constituționale a patriei comune și sub
adumbrirea coroanei unguresci, atunci vecinii, cari
vorbesc aceeași limbă cu aceste popoare, vor
privi cu invidie preste granițe și vor întări pe
națiunile surori în alipirea lor către patria co-
mună vădînd că nu e adevărat că indigenii aceste

țeri ar fi considerați mai puțin decât călătorii pribegi.

„Ar fi prin urmare de lipsă ca, pe baza principiilor expuse mai înainte, toți aceia cărora le zace la inimă conservarea națiunii lor mai mult ca ori-care princip strălucit și renumit — numescă-se el libertate, democrație, cultură sau ori-și-cum — să se constituie în un partid patriotic în contra aderenților principiilor importate din țeri străine, a cărui problemă să fie de a libera Ungaria de starea sa precară actuală și să o aducă pe ogașă care duce la conservare, la progres sănătos și la glorie.”

Revistă politică.

Sibiu, 28 Ianuarie st. v.

Mâne va veni la desbatere generală în forma țerii unguresci proiectul pentru reforma casei de sus. Toate partidele așa numite parlamentare din Ungaria se află într-o ferebă grozavă. Noi știm, că reformele esențiale proiectate de către guvern pentru casa de sus sunt: ridicarea censului principilor, conților și baronilor, și numirea pe viață a unei părți a membrilor casei de către monarh. Toată opozițiunea va avea să lupte în contra acestui proiect, și dela primirea sau neprimirea lui va atârna în mare parte manența întregului minister actual; deoarece-ce la cas, când guvernul ar căde cu proiectul său, ușor se va naște chestie în cabinet — și dl Tisza poate apoi sufla de buze!

În urma politice noaste de rezistență pasivă, noi nu sîntem reprezentați în dieta Ungariei, și dacă am fi inaugurat chiar o altă politică, între împregiurările actuale și între raporturile, în cari trăim cu națiunea maghiară prin participarea noastră în legislațiunea acestei țeri n'am dobândi absolut nimic, — și nici că ne mai putem îndoi, că prelungea legea electorală defectuoasă, noi nu putem fi nicidecum în dieta Ungariei reprezentați în raport cu numărul poporului nostru. Cu toate acestea nu putem sta fără interes față cu cele ce se petrec în Budapesta, observând mai cu seamă, că atât guvernul, cât și opozițiunile țin cont de interesele naționalităților — firesce în sensul lor. Și toate partidele fără excepțiune caută modalități cum să se poată încungiura intrarea agitărilor naționale în casa de sus a dietei unguresci. Casa magnaților, după cum a fost până acuma și ni se prezintă și astăzi, își are ce e drept trecutul său istoric și e basată pe dezvoltarea istorică a constituțiunii unguresci. De aci însă nu urmează, că dacă cutare instituțiune e istorică se nu se reformeze pe base mai liberale și amăsurat spiritu-

lui timpului, îndeosebi atunci când e lucru știut că toate instituțiunile constituționale maghiare sînt exclusiviste și menite, de a face numai unei națiuni sau unei caste din societate posibilă apărarea drepturilor sale. Până acum națiunea română a fost în casa magnaților numai prin dignitarii sei bisericesci reprezentată. În urma noului proiect cu atîta va rămâne și pentru viitor, deoarece-ce nici chiar în cazul, când s'ar primi proiectul guvernului în tot cuprinsul său, și se vor numi o parte din membrii casei de sus de către guvern, anevoe credem, că acolo va fi numit și vre un Român, sau dacă da, apoi nu așa unul, carele să fie la înălțimea chiamării sale și să fie un adevărat reprezentant al poporului, din care face parte.

Cu privilegiul desbaterii pomenitului proiect se vor ține multe vorbiri pro și contra, și precum se scrie se vor face chiar și mai multe proiecte de concluse. Diarele guvernamentale au început deja a le combate, și numărul de astăzi al lui „Nemzet” reflectând la proiectul de conclus, pe carele îl va înainta deputatul Szilágyi, și după carele ar fi de a se primi și pentru casa de sus principiul de alegere, dice, că primejdiile cu naționalitățile, cari ar urma după primirea acestui principiu, nici chiar Szilágyi nu le neagă, și temerile sale voescă a le neutraliza prin aceea, că și până acum au fost în casa de sus membri fără simțământ maghiar, și chiar prin aceasta uită de a face o deosebire esențială: dacă au și ocupat loc până acum în casa magnaților oameni de aceea, — dice „Nemzet” — dintre cari până acum nici unul nu a dat în public expresiune simțimentelor sale; dacă însă s'ar alege ați, mâne în casă cutare agitator național, pe gura acelui nu ai ma pute pune lăcat. — Asta-i buba! N'ar avea însă „Nemzet” de ce să se mai teamă, în cazul acesta acolo-i tot aparatul lor de corumpere și precum la alte alegeri așa vor pute isbuti și cu privilegiul acesta, scoțînd la urnă pe mamelucii lor.

Deputații opoziționali sași au hotărît să voteze numai atunci pentru proiectul guvernului, dacă se va primi proiectul de conclus al dlui Desideriu Szilágyi, la din contra vor vota în contra lui. Opozițiunea maghiară extremă va procede solidară cu opozițiunea moderată. Vom vedea ce se va mai alege și din sfarmările aceste! Pentru noi e tot atîta. Multe au trecut peste capul nostru și multe vor mai trece încă, și noi tot aceea vom rămâne, cari sîntem!.....

Corespondență particulară a „Tribunei”.

Din părțile ungurene, Ianuarie 1884.

Articolul intitulat „Persecuțiuni în contra Românilor” publicat în numărul 179 și 180 din anul trecut ai acestui ziar l'am scris scutit de ori-ce preocupățiune, în interesul adevărului, pentru-ca să vadă cei ce au ochi și nu vor a vedea, să audă, cei ce au urechi și nu vor să audă, că ingerența străină și nepăsarea noastră proprie cu ce pericol amenință instituțiunile noastre bisericesci, scolastice și întru aceste religiunea, limba și naționalitatea noastră. Am dorit a proba în public, că ce urmări triste produc unele procederi sinistre, neprecugetate din partea celor, cari conduc sau ar trebui să conducă cauzele noastre bisericesci-scolastice. Am născut a indica unele iregularități, ce se practică la noi și cari ne fac mai multe stricăciuni, decât toate societățile de maghiarizare; am scris în convingere, că intențiunea-mi bună va fi înțeleasă și prin urmare voui fi cruțat de a descoperi în public multele disordini ce s'ar pute imputa unora și altora dintre acei, ce direc cauzele în diecesă Gherlei.

Din reflexiunile oficiale ale dlui L. Huza, notar consistorial în Gherla, publicate în nr. 205—884 al acestui ziar a trebuit să mă desamăgesc, căci precum se vede din acele reflexiuni, consistorul Gherlan (dl L. Luza scrie în calitatea sa oficioasă, ca notar consistorial, prin urmare cred din încredințarea consistorului) în loc să tindă a repara greșelile trecutului, perde timpul spălînd pre harap și nu cugetă, că cu cât va născu a-l spăla mai mult, cu atît va apăre mai tare pelea lui cea neagră.

Onoare și respect excepțiunilor din consistorul Gherlan, dar preste tot îl rog să nu trăiască în iluziuni, că clerul și credincioșii din acea diecesă, nu-i cunosc în detalii faptele și nu ar ști, că cauza principală a desastrului, ce s'a incubat aici, nu este a se reduce la persoana Sănției Sale, a episcopului, ci mai mult la discordia, ce pre contul binelui public domnesce în consistor, apoi adese în informațiunile puțin exacte, ce primesc capul diecesei. Și dacă timpul n'ar fi atît de critic și dușmanii externi nu ne-ar silii, ca toate puterile noastre morale să le aplicăm spre a ne apăra contra lor, să fie convinși consistorul Gherlan, cu dl not. consist. Huza dimpreună, că am pute și am ști a pune la adresa d-lor multe lucruri ciudate, de interes public, cari acum vom a le retăce mai așteptînd, doară se vor convinge, ca numai în detrimentul cauzei pot să continue pe calea greșită, care e plăcută numai celor ce se închină indiferentismului culpabil, egoismului și nepotismului.

După acest preludiviu destinat celor cu musca pre căciulă, vin a răspunde în special la reflexiunile dlui notar cons. respective mandatarului consistorial în următoarele:

Deși se neagă, că cantor-docentul A. Szabó ar fi în legătură de consanginitate sau

afinitate cu dl canonic Bilțiu, susțin aserțiunea de mai înainte. Cred, dl L. Huza va fi de acord cu mine, că probarea acestei aserțiuni va fi acomodată pentru cale privată. Fie destul pentru public, că în părțile, unde a funcționat numitul docent se vorbesce despre un patronagiu excepțional, prea vedit, ce din partea dlui c. Bilțiu se rezervă asupra lui, deși dînsul nu excelează pre terenul învățămîntului, ci a denunțării și al imoralităților enumerate în considerantele deliberatului eșis asupra lui prin consistorul scolastic.

Să mai amintesc încă un cas. Cred, că și dl L. Huza are cunoștința despre el, dacă nu, se poate convinge din actele respective aședate în arhivul episcopiei. Se finesce investigațiunea contra numitului docent. Actele de investigațiune dimpreună cu opiniunea meritorie a dlui Vicar din Selagiu se subștern consistorului. Causa cu lunile zace neresolvată. Înzadar o solicează protopopul și vicarul pentru consistorul scol. cauza nu a fost urgentă, ca să scape un protopop și o comună bisericească de un om judecat de „compromis” prin însuși acel consistor. Lasă să se tortureze protopopul venerat de întreg ținutul, să sufere cauza învățămîntului, până când îi cade mila de protopop și de poporeni unui pretore, care adresându-se de-a dreptul la Sănția Sa episcopul l'a rugat, ca prin rezolvarea cauzei să pună capăt nemulțumirii ce amenință cu erumpere între popor, pentru trăgănarea cauzei. Numai astfel s'a putut ajunge, ca tandem aliquando consistorul să rezolveze cauza prin deliberatul 6383—882. Va să dică, s'a recerut întervenirea forurilor externe, pentru-ca într-o cauză atît de compromițitoare contra lui A. Szabó consistorul scol., al cărui president e dl Bilțiu, să se pronuncie.

Ce să dic la naivitatea, prin care dl notar cons. voescă a excusa dispunerea lui A. Szabo în stațiunea din Blidari? Cred, după-ce vor fi cunoscute toate antecedentele, consistorul Gherlan va exclama la aceste scuse: Doamne apără-mă de amici, căci de dușmani mă voui apăra eu însumi! Prin decisiunea de sub nr. 6383 din 1882 adusă în ședința consistorială ținută la 1 Noemvrie 1882 și publicată partidelor la 23 a acelei luni se „enunță lipsirea inctului (Augustin Szabó) de stațiunea cantorală-docențială a Unimetului, însă dacă își va comproba purtarea sa emendată prin documente fidedemne, dînd despre sine reversal despre purtarea sa morală și abținerea dela excese, va pute fi aplicat spre probă la altă stațiune.”

Și ca să vadă on. public, cari au fost motivele, considerantul acestui deliberat (publicat pe larg în nr. 97 al „Observatoriului”) pentru curiositate și a se vedea, ce om mai este denunciantul dlui V. Lucaciu și cât creștîm se poate da denunțurilor lui, voui cita câteva pasage: „Inctul (Aug. Szabó) cantor-docent a vătămă pe protopopul paroch cu cuvinte scandaloase și degradatoare de autoritatea preoțească, pentru care vătămăre la acuzarea protopopului a devenit I și pedepsit din partea judecătoriei reg. singulare

Foița „Tribunei”.

Doine populare

din Valea Căcovei
de I. Muntean,
învățător în Bucium-Șeasa.

V.

Doru-i dor și de părinte,
Dar' nu mult îl ții în minte,
Nu-i ca dorul de om drag,
Umbli tot ca cel beteag,
Zaci mereu ca de lingoare,
Și nimica nu te doare.
De lingoare pîru-ți pică,
La inimă nu te strică.
De dragoste pîru-ți crește,
La inimă te topește.
Desfă, mândro, ce-ai făcut,
Că 'ți-oiu da un slot bătut;
Ce-ai făcut, n'ai făcut bine,
Că m'ai pus tot în suspine,
Și m'ai meșterit cumplit,
Tot cu farmec de 'ndrăgît,
Cu roșiță din guriță,
Cu pîr negru din coșiță,
Cu surcele dela lemne,
Cu pîr negru din sprîncene,
Să n'am stare nici hodină,
Inima mea tot suspină.

Mult mă mir și mă uimesc,
De ce oare 'nbetrănesc?
Că nici vara nu cosesc,
Nici iarna nu îmblătesc;
Dorul meu, și dorul tău,
Haid' să-l facem pod mereu,
Și să-l punem peste-o baltă,
Să petrecem la olaltă.

VI.

Orb am fost ori doară biat,
Când pornisem la insurat.
Frunză verde, 'n codru des,
Toată lumea s'a ales,
Ce-a fost verde și frumos,
Ce-a fost bun și dragăstos,
Dar' eu, Doamne ce-am ales?
Ce-a fost mai rău în ovės,
Trei fire de neghinuță,
Și-o mândruță cam negruță,
Lăcomii că-i gazdă mare,
Și-o luaiu de peste vale;
Săracile sutele,
Cum mărită mutele,
Lăcomii și eu la sută,
Și-mi luaiu și eu o slută.
Când o ved la foc ședînd,
Par'că ved un urs plîngînd,
Când o ved în gura șurii,
Par'că ved muma pădurii;
Când o ved pe la 'nserat,
Par'că ved un drac plouat,

Când o ved seara la lună;
Par'că ved un ghem de lână;
Când o ved cu capul gol,
Fug vacile din ocol,
Că-i leneșă, somnoroasă,
Ca și-o ciuhă spărioasă,
Și-i mereu nepeptenată,
Ca și-o buhă spăriată.
Îmi dă blidul nespelat,
Și lingura de sub pat;
Nimic n'are ce să facă,
Și ca oamenii să tacă,
Trăntesce ușa cât poate,
Se-ntunecă ca și-o noapte,
Și bufnesce de se-neacă,
Cum păcatele se-mi placă?!
Luaiu fată cu avere,
Și-am pețit-o cu durere.
Luaiu o strigoaie vie,
Să-mi aducă bani și mie,
Să mă fac boer cu nume,
Și-acum stă să mă sugrume.
Diua, noaptea nu-mi dă pace,
Mă judecă cum îi pace;
Laudă-se 'n ori ce cîas,
Că 'mi-a dat galbeni cu tras.
Bate-o-aș și n'am pe cine;
Săruta-o-aș, 'mi-e rușine,
Că rid oamenii de mine.
Măi băiete, măi creștine,

Când te 'nsori gîndesce bine,
Să nu pățesci ca și mine!
Apără-te de măiestre,
Nu te bucura la zestre.
Cel ce caută de-aceste,
Mîntea lui ne coaptă este.
Să-ți iai una și săracă,
Numai ochii ei să-ți placă.

VII.

Fost-a, fost un crăișor,
Tinerele, voinic fecior,
Cum e bradul codrului,
Sus la vîrf muntelui.
De soție și-a luat,
O coconiță din sat.
Coconița Romăneșă,
La toți voinicii draguță;
La voinic că 'i-a venit,
Carte mare 'i-a sosit.
La bătaie de-a pornit,
El din graiu așa-a grăit:
Na, mândro, inelul meu,
Și-l bagă 'n degetul teu.
Dacă el va rugini,
Să scii, dragă, c'oiu muri.
Mândruța din graiu grăia:
Na, bade, năframa mea,
Năframa cea de mătăsă,
Pe margini cu argint trasă.

cu 8 zile arest și 40 fl. v. a. mulțită bănească și suportarea spesei, cum se vede din copia sentinței sub lit. A. alăturată... se constată imoralitatea și nemernicia lui I.

Acest docent-model, premiat prin societatea maghiarisătoare „Széchenyi”, după 43 zile de la aducerea deliberatului indicat și după 20 zile de la publicarea lui tot prin acel consistor scolastic fără concurs prealabil cu desconsiderarea dreptului de alegere liberă a poporului este dispus la alt post docențial beneficiat cam cu 200 fl., va se dăca la o stațiune de clasa primă, după cum sunt dotați docenții în această diecesă. Se dăce, că A. Szabó s'a dispus la Blidari „în lipsa altuia calificat”, „s'a dispus interinal spre probă.” Mă mir, cum o corporațiune morală și dl L. Huza, care a trecut prin atâtea scoli bune și rele pot crede pe public atât de naiv și simplu, ca să le dea credință. Oficiul silvanal de Baia-mare a recercat pe consistor la 30 Noemvrie pentru a se îngriji de împlinirea stațiunii învățătoresci și consistorul, care de altă dată rezolvă cauzele intrate numai preste mai multe luni, acum face excepțiune și în această privință; la a 13-a zi rezolvă cauza ignorând legea și statutul diecesan, care dispune, ca pentru stațiunile vacante învățătoresci să se excrie concurs și dintre concurenți poporul să-și aleagă pe docentul său — conferind stațiunea în cestiune lui A. Sz., pe care cu 43 de zile mai înainte tot acel consistor l'a declarat „indivizibil compromis, imoral, corupt.” Ce e drept, se dăce, că s'a dispus numai interinal; apoi uite colo, interinalitatea ține preste 2 ani de zile. La aceasta se dăce, că totuși nu poate fi lucru curat.

Acum întreb, dacă consistorul Gherlan pune pond pe autoritatea sa și dacă, precum ne place a crede, e conștient de chemarea sa, prin ce incident a putut se cădea în o eroare atât de gravă? Unde-i sunt „documentele fidedemne”, prin cari se probează, că A. Szabó, pre care în deliberat îl înzestrează cu atâtea epitete frumoase, cari convin nu unui docent, ci n'ar deroga nici unui vagabund, în restimp de zece zile s'a prefăcut în ânger și demn de patrocinare excepțională din partea consistorului?

Mai dăce dl L. Hura, că sentințele dela forurile civile nu s'au subternut la consistor. Asta e glumă sau răutate. Să cetească dl notar consist. deliberatul extradat de d-sa însuși și se va convinge, că acel deliberat se provoacă și se bazează pe acele sentințe, despre una se spune, că e alăturată sub lit. A. Ce se face protopopul din Unimet dacă n'are destui bani, ca să câștige copiele tuturor sentințelor contra A. Sz. eară părintescul consistor scol. nu le procurează din oficiu, cum ar face alte oficii în casuri analoage.

Fiindcă consistorul scol. a dispus pre A. Sz. interinal în Blidari și acum după 2 ani de zile doară va judeca și d-sa, că a fost destul, preste cap de interinalitate, publicul cu nerăbdare așteaptă urmarea cât mai grabnică a aceleia,

cu atât mai virtuos, căci faptele lui A. Sz. probează, că dînsul nu s'a cores, ci continuă calea de mai înainte.

Încât pentru rațiociniul fondului scolastic din cottul Solnoc-Dobăca, se fu binepriceput. N'am intenționat a suspiționa pre nimene, cu atât mai puțin pre dl canonic Biltiu. Dar' acel fond scol. e fond public, prin urmare publicul e în drept a aștepta, ca manipulanții și cu deosebire președintele comisiei manipulanți, dl Biltiu, să-și orienteze și să-și erue de unele suspiciuni și șoptiri poate nefundate. Cine se ține infalibil sau nu voiesce controlă publică, retragă-se de pre terenul publicității, meargă la Nicula (mănăstire în apropiere de Gherla) unde va ave a face singur cu cele ceresci, ear' nu și cu cauze scolastice și fonduri scolare. Dl canonic Biltiu dătoresce reputațiunii sale din trecut, se nu se lase a fi suspiciat fără temei.

Se va dăce doară, că publicul e prea pretențios. Vorbă se fie! Publicul e prea pacient, prea cruțător față de unele persoane. Oare poate fi vorba de pretenție, dacă clerul ar dori și voiesce a sci, cât fac, cum se manipulează, unde și cum sunt elocate modestele fonduri, ce le-a creat pre lungă multă abnegațiune din sudoarea feții sale? Oare e pretențios publicul, dacă voiesce a cunoaște starea fondurilor publice concredute unor persoane — adese poate numai cu cauțiune și credit personal? atunci, când dilapidările banilor publici sînt lucruri de toate zilele? când se scie în lumea largă, că mai anterț la capitul gr. cat. de Oradea-mare s'au sleit câtevazeci de mii florini din fundațiuni? În specie cum clerul din diecesa Gherlei se fie mulțumit cu starea lucrurilor, când despre fundațiuni abia din când în când vede câte un specimen de rațiociniu defectuos, în care rubrica cea mai amplă e a restanțelor de interusuri de 5—10 ani după capitalele elocate bună parte pre la Armenii din Gherla?

Fire-ar se nu ne mai trebească a reveni la multe lucruri minunate, ce caracterizează guvernarea diecesii Gherlei. Silviu.

Învățământul profesional în România.

Cetim în „Orientul român”: „Dacă comparăm starea culturii noastre de astăzi cu aceea, în care ne aflăm treizeci de ani înainte, apoi caută să recunoaștem, că noi am realizat, în această privință un progres relativ însemnat. Acest progres îl datorăm solicitudinii, cu care guvernul a sciut până acum să se ocupe de instrucțiune publică.

„Într'adevăr, acum trei-zece de ani în urmă noi posedam ici colo câte o școală primară, în care puțința de a dobândi instrucțiunea era, din împregiurări materiale, partea fiilor de familie mai înlesnite. Restul poporului sta în completă ignoranță. Noua situațiune politică însă ce ni s'a creat după evenimentele dela 1856 și 1859, și relațiunile stabilite cu apusul Europei, au destepat în noi sentimentul unei stări intelectuale foarte inapoiete, pentru-ca cultura poporului să fi devenit o necesitate viu simțită. S'au înființat deci și s'au înmulțit treptat și pretutindene școalele

primare și secundare, s'au creat două centruri universitare, organizându-se întreg acest învățământ public după acel din țările culte.”

„De atunci, o generație întreagă s'a adăpat la izvoarele de lumină revarsată de școalele publice de toate gradele, și astăzi, această generație e cea d'întâi care-și plătesc datoria de recunoștință, servind țara fie în armată, fie prin profesiuni libere.

„Dar astăzi nouă trebuințe simte țara și aceste trebuințe cer satisfacere urgentă.

„Una din aceste trebuințe, ce ni se impune cu toată staruința, este dezvoltarea noastră economică. Astăzi dezvoltare noi nu o vom pute-aștepta, decât mai înainte dela un învățământ apropiat, care să răspundă în noua generațiune gustul pentru serioase studii profesionale și să o pregătească pentru cariera atât de sigură și folositoare țerei ca aceea a profesiunilor agricole industriale și comerciale. Și fiind-că actualele noastre programe de învățământ prezintă, sub acest raport o lacună vădită, apoi urmează neapărat să o completăm ca să punem învățământul în concordanță și cu noua tendință ce voim să imprimăm activității tinerimei noastre studioase. Nu înțelegem prin aceasta o reformă de programă, pentru-că și noi sîntem dintre acei, care recunosc utilitatea și necesitatea instrucțiunii clasice, justificabilă prin starea civilizațiunii și prin moravurile timpului, dar am dori ca cel puțin să se introducă deocamdată în actuala programă un cât de succint curs pregătitor și pentru profesiuni, adică născu-vă principii și de economie politică. Nimic nu se poate opune unei adăugiri atât de neînsemnate, care ar aduce mult folos ear pagubă nici una. Căci, într'adevăr tinerimea noastră pune patru ani de muncă în școalele primare și șapte în liceu, în totul unsprezece ani, în cari inteligența lor e cea mai avidă și puterile cele mai proaspete, pentru a se pregăti la așa numitul bacalaureat, adică colecțiunea unui milion de cunoștințe despre fapte istorice, despre fenomenele naturii și despre formalismul limbilor noastre moarte și vii. În acest voluminos bagaj științific și literar nu ar pute-oare încăpe și un cât de slab schelet de principii, cari președesc la formarea, mișcarea și consumarea avuțiilor, principii cari se amintesc tinerimei, gata a pași pragul universității, că, afară de medicină, drept și litere, mai sînt și alte științe bune de cultivat, că mai sînt și alte profesii demne de îmbrățișat, precum: agronomie, comerțul, industriale, că, în loc de a căuta să sporească numărul profesorilor, advocaților și medicilor mediocri, cari-și fac deja o concurență suficientă ei ar pute deveni, după studii speciale, buni agricultori, buni industriali, buni comercianți și economiști? Ar fi de dorit să se acorde și învățământului profesional o părțică din timpul prea lung consacrat clasicismului în școalele secundare.

„Ar fi de dorit apoi să se creeze chiar câteva centruri de instituțiuni superioare pentru agricultură, comerț și industrie, cari să atragă la ele pe fiii de mari proprietari, comercianți și capitaliști, și să-și abată astfel din drumul universitar ce-l apucă din obicei și tocmai din lipsa de școli profesionale superioare.

„Ar mai fi de dorit să se înființeze și pe lungă școale rurale un învățământ agricol și de meserii, și să se pună prin această o stavilă curentului tinerilor dela țara, cari, după-ce isprăvesc clasele primare și părăsesc breasla părintească ei năvălesc în țiguri și orașe ca să se înregimenteze în șirurile slujbașilor de tot soiul.

„Prin învățământ profesional se va pute cu siguranță combate reua tendință ce în genere tinerimea manifestă pentru profesiuni libere și funcționarism; prin el se va pute face ca, în special fiii de agricultori mari și mici să rămână mereu atașați la cultura pămîntului, acest element fecund de avuție și totodată aliment important pentru veniturile publice.”

Cronică.

Representanța orașului Sibiu va ține la 12 n. l. c. ședință în sala de ședințe orășenească.

Balul arangiat de reuniunea femeilor române din Sibiu. Succesul balului ca în toți anii a fost foarte frumos. Poate în vederea scopului filantropic, ce-l are reuniunea cu arangierea acestui bal s'a făcut mai puțină alegere la invitați; aceasta însă nu a luat balului caracterul seu de bal de elită.

Dintre notabilități au luat parte: dl comite suprem Dr. Mauriciu de Brsnnerberg, generalii Gecz și Laszowszky, colonelul Kreybig, bar. Ursu, colonelul director de artilerie Trașia, colonelii Gustas, Tschebult și Görger, vice-comitele Thalmann, locot-coloneli de Soos și Zaturetzky, maiorul Cassan, maiorul Gaudernak, intendantul militar Hecht, medicul de stab Dr. Singer, primarul de Hochmeister și alții.

Spre a da cetitorilor nostri o aprepțiere atât mai nimerită, cu cât e mai nesuspctată întru obiectivitatea sa, reproducem aici o voce neromână.

„Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt” scrie: Ultimul (adecă balul arangiat de reuniunea femeilor române), care de un șir de ani aparține

celor mai alese și mai elegante festivități de carnaval ale orașului nostru, s'a ținut în sala de redută orășenească îndreptându-și vechiul seu renume și alaltă seară. Costumele de bal voiau chiar să constateze, că balul de alaltăieri al reuniunii femeilor române a întrecut cu mult pe cele trecute în eleganța și pompa toaletelor. Un contrast frumos față cu toaletele de bal, adeseori cu șlepurii exagerate, au format trei doamne tinere îmbrăcate în costumul național românesc, ce șede atât de bine... Vioiciunea în joc și petrecere n'a lăsat nimic de dorit.

Academia română, în ședința sa dela 25 Ianuarie (7 Februarie) 1885 a luat următoarea deciziune:

„Vedînd că raportul anual al Secretarului secțiunii istorice a Academiei relativă la Mișcarea literaturii istorice în România și în străinătate urmată în decursul anilor 1880 și 1881, publicat în Anale pe 1881—1882 (seria II. tom I, secț. II p. 165—330) s'a tradus în limba germană și s'a adresat prin aceasta la un cerc de cetitori mult mai numeros, putînd provoca o discuțiune publică prin foile străine,

„Academia declară, că nu ia nici un fel de răspundere pentru părerile cuprinse în raporturile anuale ale Secretarilor de secțiuni.”

Varietăți.

(Cât costă reportorii englezi.) D. O'Kelly, war Correspondent trimis în Egipt de „Daily News”, primesece dinainte, cu titlul de leafă, o sumă de 150,000 franci.

Afară de aceasta, el mai cheltuesce o sumă aproape egală, și „Daily News” trebe după contractul seu a plăti o altă sumă de 150,000 franci veduvei diaristului.

Moartea d-lor Herbert și Cameron nu va costa mai puțin pe diarele „Standard” și „Morning Post.”

(Istoria unei cărțițe). Un diar din Manchester povestese o ciudată istorie a unei cărțițe punător de fire telegrafice.

La Londra firele telegrafice sînt în mare parte sub pămînt. Dar, pe când firele principale se află aședate de-a lungul marilor tunele, în cari se află tuburile de gaz, tuburile egurilor etc., sînt câteva fire secundare sau laterale mergînd câte odată foarte departe și puse în mici tuburi.

În 1857 unul din aceste fire a trebuit să fie scos pentru a fi reparat; dar lucrătorii însărcinați cu această lucrare uitară de a lega de capătul firului telegrafic un alt fir, prin care se poată fi tras de-asupra la cealaltă extremitate a tubului și a fi pus la loc astfel că, când trebiu a-l pune la loc nu găsiră mijlocul cum se face această operațiune. Această greutate fu înlăturată printr'o stratagemă ciudată. Era vorba de a face să se treacă în conduct un fir subțire de oțel, pentru a pute cu ajutorul acestui fir să pună firul telegrafic la loc.

Pentru acest scop, se legă o mare cărțiță de capătul firului de oțel, și pentru-că cărțița nu voia să-și urmeze calea în tub, se trimise după el un dihor, care începînd să-l urmărească. Sobolanul, vedîndu-se urmărit de dihor, începînd să alerge la cealaltă extremitate a tubului, unde duce firul telegrafic.

Posta ultimă.

Budapesta, 8 Februarie n. Adunarea partidului opozițional moderat a statorit propunerea de rezoluțiune ce are să o facă în contra reformei casei de sus.

Paris, 8 Febrnarie n. Poliția a arestat 20 de anarhisti. Toți inițiatorii meetingului anarhistilor, ce s'a proiectat pentru ziua de mâne, au fost arestați.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Londra, 9 Februarie n. 8000 oameni întăriri sub comanda lui Newdegates, menite pentru Egipt, au să fie dirigate preste Suakim și Berber în Sudan.

Roma, 9 Februarie n. Admiralul Caimi telegrafează ministrului de marină cu data de ieri: Escadra italiană a ancorat în Massauah. Trupele s'au debarcat și au arborat flamura Italiei pe țărmul Egiptului.

Viena, 9 Februarie n. Uhl a fost ales din nou cu 90, din 119 voturi, date primar al Vienei.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Când argintul s'o topi,
Să scii, bade, c'oiu muri.
Amîndoi s'a 'mbrățișat,
Și dulce s'au sărutat.
El pe cal s'a aruncat,
Și pe drum lung s'a luat.
La stație 'n loc a stat,
Măna 'n jeb el a băgat,
La năframă s'a uitat;
Inima-i s'a despicat,
Și din gură-a cuvîntat:
Dragii mei, ostașii mei,
Stați în loc v'ospetați,
Și la umbră v'culcați,
Că acasă 'mi-am uitat,
Paloșul cel rotilat,
Pe masa verde-aruncat.
Și 'napoi el s'a-nturnat,
Și pe drum s'a întalnit,
C'un voinic cu calul mic.
Noroc, tinerel voinic!
Ce veste-i în țeara mea?
Dară veste nu-i prea bună,
Tată-tău țeara-a predat,
Și mândra ta o-a băgat,
Într'un rîu mare și lat.
Ear' el dac'a aușit
El din graiu așa-a grăit:
Na, voinice, calul meu!
Și-l du tu la tatăl meu,

De-a 'ntreba că unde sînt?
Spune-i tu, că eu m'am dus,
Pe marginea apii 'n sus,
Și în apă m'am sfinșit,
Pentru mândra ce-am iubit.
Tată-seu dac'a aușit,
Mare oaste-a adunat,
Și la apă-a alergat,
Și apa o-a secat,
Și pe ei 'i-a căpătat,
Amîndoi îmbrățișați,
Pe năsip luciul culcați,
Și pe ei, el 'i-a luat,
La biserică 'i-a dus,
Și pe el că 'l-a zidit,
În altar la răsărit;
Pe ea 'n lendă la sfinșit.
Și din el a răsărit,
Un brad mândru și 'nfrunșit,
Și din ea o vițioară,
Frumoasă ca o vioară.
Pe biserică s'a 'ntins,
Și cu bradul s'a cuprins;
Tată-seu dac'a v'gîut,
El din graiu așa-a grăit:
Tună, Doamne! și trăsnesce!
Pe acel ce despărtesce,
O dragoste înfocată,
De un june și de-o fată.

Extrase din foaia oficială.

Edicte:

Din partea judecătorească cercuale din Gherla se provoacă ereții după Petronella Wass, a se însuși într'un an la judecăt. cerc. de aci.

Din partea scaunului orfanal din Făgăraș se provoacă Iuon Debu, locuitor în Almașul de Câmpie a se înfățișa într'un an.

Concurse:

Postul de jude reg. cu salariu de 1500 fl. și 200 fl. bani de cuartir, la tribunalul din Cluj. Concursele sunt a se trimite în 3 săptămâni la prezidiul tribunalului reg. de aci.

Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Mediaș. Concursele a se trimite la prezidiul tribunalului reg. din Elisabetopol.

La inspectoratul de dare reg. din Turda este de ocupat un post de practicant. Salar anual 300 fl. Concursele sunt a se aștepta în 2 săptămâni la inspectorul de dare reg. de aci.

Postul de jude reg. la tribunalul din Dej, a se trimite concursele în 4 săptămâni la prezidiul tribunalului de aci.

Un post de magistrat postal în comuna Balla (com. Selagiul). Concursele sunt a se trimite în 4 săptămâni la direcțiunea postală din Oradea-mare.

Un post de magistrat postal în comuna Csáki-Gorbón (com. Solnoc-Dobâca). Concursele sunt a se trimite în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

Sciri economice.

Exportul de făină al Ungariei preste Fiume în anul 1884. În anul 1884 s'au exportat din Fiume 835.380 m. m. de făină. Această cantitate după locurile singuratic s'a împărțit în următorul mod: Hull 20.147 m. m.; Liverpool 214.603 m. m.; Manchester 10.081 m. m.; New-Castle 24.547 m. m.; Stuckport 1803 m. m.; Londra 92.598 m. m.; Birmingham 336 m. m.; Glasgow 180.262 m. m.; Leith 90.187 m. m.; Dublin 2437 m. m.; Belfast 506 m. m.; Cork 1212 m. m.; Antwerpen 160 m. m.; Bordeaux 8088 m. m.; Rouen 113.731 m. m.; Dunkerque 700 m. m.; Barcelona 272 m. m.; Bahia 27.238 m. m.; Maceio 758 m. m.; Maranhão 3027 m. m.; Paraíba 807 m. m.; Rio-Janeiro 5135 m. m.; Santos 1960 m. m.; Rio-Grande 343 m. m.; Pernambuco 33.763 m. m.; Porto-Allegro 49 m. m.; Ceara 357 m. m.; Sta-Caterina 415 m. m.

Piața din Sighișoara, 6 Februarie. Grâu curat hectolitra fl. 5.— până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.30 până fl. 4.80; secara fl. 3.20 până fl. 3.50; ovășul fl. 2.— până fl. 2.30; cucuruzul fl. 3.60; fasolea fl. 4.—; crumpenele fl. 1.60; mazerea chilo 20 cr.; linteia 22 cr.; málaiul 13 cr.; lumini de sêu chilo 60 cr.; săpunul 32 cr.; sêu brut 32 cr.; sêu de vită fl. 1.—; unsorea de porc 65 cr.; carnea de vită 40 cr.

Piața din Brașov, 6 Februarie. Grâu hectolitra fl. 5.60 grâu mestecat fl. 3.60, secara fl. 3.60, orșă fl. 3.50, ovăș fl. 2.20, cucuruzul fl. 2.70, málaiul fl. 4.30, mazerea fl. 5.—, linteia fl. 6.20, fasolea fl. 4.—, crumpenele fl. 1.—, carnea de vită p. kilo 40 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 24 cr.

LOTERIE.

Tragerea din 7 Februarie st. n.

Timișoara: 67 62 65 84 74.
Viena: 12 69 65 90 46.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta
dela 7 Februarie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. 8.20 până 8.60
76—81 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.25 până 8.75, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.15 până 8.65, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.15 până 8.65, (de Bacșka) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.90 până 8.40.

Sécara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 7.— până 7.30.
Orșă (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.50 până 6.80; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.— până 9.60

Ovăș (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.55 până 6.80.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.55 până 5.65; de alt soi fl. 5.45 până 5.50.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Málaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.25 până 8.27 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.82 până 8.83.

Sécara (primăvară) — Kilo fl. 5.76 până 5.78

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.79 până 5.81.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.5/8 până 12.9/8

Spirt (brut) 100 L. fl. 26.50 până 27.—.

Bursa de București.

Cota oficială dela 6 Februarie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	93 1/2	vënd.	93 1/4
— Rur. conv. (6%)		89.—		94.—
Act. de asig. Dacia-Rom.		265.—		315.—
Banca națională a României		1180.—		1210.—
Impr. oraș. București		28.—		32.—
Credit mob. rom.		193.—		—
Act. de asig. Națională		205.—		231.—
Scrieri fonciare urbane (5%)		87.—		88.—
Societ. const.		200.—		215.—
Schimb 4 luni		—		30.—
Aur		16.—		—

Bursa de Budapesta

din 7 Februarie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
" " " 4%	98.25
" " " 5%	94.15
Imprumutul căilor ferate ung.	147.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	99.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a (emisiune)	122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 3-a (emisiune)	107.—
Bonuri rurale ung.	102.—
" " " cu cl. de sortare	101.25
" " " bănațene-timșene	101.25
" " " cu cl. de sortare	101.—
" " " transilvane	101.75
" " " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.75
Imprumut cu premiu ung.	119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	118.25
Renta de hârtie austriacă	83.30
" " argint austriacă	83.90
" " aur austriacă	106.50
Losurile austr. din 1860	137.50
Acțiunile băncii austro-ungare	867.—
" " de credit ung.	312.50
" " " austr.	303.50
Argintul	—
Scrieri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.78
Galbeni împărătesci	5.76
Napoleon-d'ori	9.78
Mărci 100 imp. germâne	60.25
Londra 10 Livres sterlinge	123.55

Bursa de Viena

din 7 Februarie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	98.25
" " " 5%	94.20
Imprumutul căilor ferate ung.	146.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	99.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a (emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	107.40
Bonuri rurale ung.	102.—
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " bănațene-timșene	101.50
" " " cu cl. de sortare	101.—
" " " transilvane	101.50
" " " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.50
Imprumut cu premiu ung.	118.90
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	118.20
Rentă de hârtie austriacă	83.45
" " argint austriacă	84.—
" " aur austriacă	106.75
Losurile austr. din 1860	137.50
Acțiunile băncii austro-ungare	866.—
" " de credit ung.	312.75
" " " austr.	303.40
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.80
Napoleon-d'ori	9.77
Mărci 100 imp. germâne	60.30
Londra 10 Livres sterlinge	123.70

Mii care au suferit de boale de beșică cu deosebire și de udările patului în casurile cele mai grave au fost vindecați prin **F. C. Bauer**, specialist, Basel-Binningen (Svizzera).
Prosp. și atest. acred. gratis.

[120] 3—8

Atențiune!

Cei ce jucați la loterie, băgați de seamă ce deosebire

Berlin și Budapesta.

În Budapesta am vădut Bart — Cond — Mich. . . . T. . . . etc. și ușurătate, presumpțiune, simplitate și îndrăzneală pe toate tonurile.

[123] 2—3

În Berlin am vădut pe **Rudolf de Orlice** și modestie, muncă, prevenire prietinoasă, un erudit din crescet până în tâlpi. M'am încreșut deci acestuia, 'i-am cerut instrucțiunea și am câștigat la Crăciun un terno de

„4800 fl.“

Încă odată mulțumesc domnului profesor Rudolf de Orlice pentru primirea prietinoasă, de care am avut parte.

Viena. **R. Drasche.**

A se informa numai la profesorul **Rudolf de Orlice**, Berlin SW. Friedrichstrasse 21, care trimite gratis și franco ori și cui lista sa cea mai nouă de câștiguri de terno, precum și călin-darul seu de loterie pe anul 1885.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU“

în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Opuri din edițiune proprie:

Amor și dincolo de mormânt. Novela de Ponson du Terrail, trad. de N. F. Negruțiu. Prețul 30 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecta de Recepte din economie, industrie, comerț și chemie, pentru economi, inductiași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înveritate și apreciată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. și II. Prețul fiecărei e 40 cr. — Ambele împreună 70 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Branda seau Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Secretele alor trei nopți sau trei morți vii. Roman anglez după Frankstein de Pamfilu J. Grapini. Prețul 50 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Costantin Morariu. 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Joan St. Siuluțiu. Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebre; urmate de iertațiuni, epitafii s. a. Prețul 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa seau **Cloșca cu puii ei de aur.** Studiu arheologic de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Micul margaritar sufleteșc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericești — frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericești. Prețul exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., — 50 exem. broșurate costau 6 fl., — legate 9 fl., — 100 exempl. broșurate 10 fl., — legate 17 fl. (Va apăre preste câteva zile.)

Toate aceste 22 opuri de odată procurate, se dau cu prețul bagatel de 4 fl. v. a.

Și alte mulțimi de opuri din toate ramurile literaturii.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.

„Amicul Familiei.“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va apăre în 1/13 și 15/27 di a lunei în numeri câte de 1 1/2—2 1/2 coale cu ilustrațiuni frumoase; și va publica articoli sociali, poesii, novele, piese teatrale, romanuri s. a., — mai departe va tracta cestii literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; va petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umore dulce și satiră aleasă va nislă a face câte o oară plăcută familiei strivită de grijiile vieții; și preste tot va nislă a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România 10 fr. — lei noi. — Cursul anului curent se începe cu novela, care a obținut „peana de aur“ destinată din partea noastră pentru premiarea celei mai bune scrieri beletristice române; și în nr. 2 cu o piesă teatrală scrisă în versuri, care asemenea a fost premiată din partea noastră cu 200 franci în aur. — Abonații noi vor primi gratis tot ce a apărut până acum din interesantul roman „Părintele Carthausi.“

„Preutul Roman.“ Diar bisericesc, scolastic și literar. Va eși în 4/16 și 18/30 di a lunei; și va publica: a) articoli din sfera tuturor științelor teologice, — tractate dogmatice, istorice, juridice, morale, pastorale etc. b) articoli din sfera educațiunii și instrucțiunii religioase-morale, — tractate pedagogice, didactice și catechetice etc. c) predice, omilii, catechese și paraneze: pre Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, — d) istorioare novele și poesii morale; precum și ori-ce cuvinte înțelepte și amănunte aplicabile la elaborate religioase-morale; — e) studii arheologice și documente istorice din trecutul bisericii rom. f) legi și dispozițiuni privitoare la bisericele și scoalele române confesionale; g) Revista evenimentelor, mai ales a acelor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. v. a. pentru România 10 fr. — lei noi.

„Cărtile Săteanului Român.“ Gazetă populară ilustrată. Va eși fie-care lună în numeri frumos ilustrați, de câte o coală; și va publica: a) descrierea vieții câte a unui bărbat mai vrednic de amintirea și recunoștința poporului român; b) cunoștințe din economie, industrie, medicină s. a.; c) poesii vechi și noue; mai cu seamă de acelea, cari ating mai deapropo pre poporul nostru și împregiurările în cari a trăit și trăește; d) novele populare, istorioare, fabule, anecdote, glume, proverbe și cuvinte înțelepte de învățatură și petrecere s. a. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 1 fl. v. a. Pentru România 3 franci — lei noi.

Abonații vor primi gratis mai multe portrete și alte icoane frumoase, — afară de aceea își vor pute procura cu jumătate prețul mai multe opuri apărute în edițiunea noastră.

— Colectanții primesc gratis al 5-lea exempl. —

— Toate aceste trei diare — cu toate premiile și favorurile — abonate deodată, costau pe anul întreg numai 8 fl. v. a. pentru România 20 franci — lei noi plătibili și în marce postale.

Cărticică de **Rugăciuni și Cântări** pentru pruncii școlari de ambe sexele și confesiunile. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul preste sântei vergure Maria a născătoarei de Dumneșeu urmat de mai multe Rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a. (Tot aci va apăre peste puțin:

Indreptar teoretic practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbăți de școală. De V. Gr. Borgovan profesor preparandial (normal) în Gherla. Prețul de abonament e 1 fl. pentru care opul se va trimite cu portofrancat. După aparițiune opul se va vinde cu 1 fl. 50 cr.

Cărți pentru bibliotecile populare școlare ș. a.

Flori de Toamnă poesii de T. V. Pacațian	1.—
" " " edițiune de lux	2.—
Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Prețul redus la	—60
Biblioteca „Tribunei.“ I. Pădureanca	—40
II. Fata Stolerului	—5
III. Ce n'a fost și nu va fi?	—4
IV. Piperuș Petru	—8
V. Păcală și Tândală	—3
VI. Jucării și jocuri de copii	—25

Mica bibliotecă a istorioarelor interesante.

I. Constanța mireasa insulei. — II. Junele Marinariu. — III. De pe tron la eșafod. — IV. Murad Capitanul Negrilor. — V. Alsima. — VI. Ivan, Robinsonul nordului. — VII. Fata din Afganistan. — VIII. Julius Gerard omoritorul de lei. — IX. O noapte de groază pre un far. — X. prinsonerii Comanșilor. — XI. Sta Elena sau demonul lui Napoleon. — Fiecare broșură	—25
---	-----

Carmen Sylva, etc. Patru novele trad. de Titu Maiorescu	—50
Bêtrânul Dumneșeu tot mai trăește	—25
Basme de aur, de Andersen, trad. de d-șoara C. Pișca	—50
Steau'a României și morții dela Plevna	—50
Basme, snoave și glume de P. Ispirescu	—50
Decebal de J. P. Florentin	—25
Nihilistii sau asasinatul lui Alexandru II.	1.25
Oltenescele de Petriceiu Hașdeu	—75
Pe malul mării de J. Negruzzi	—50
Comedia stelelor de G. Barozzi	—25
Robinson cel june trad. de D. S. Pamfilu	1.25
Satirele și Fabulele lui J. Heliade — Radulescu	1.75
„Resunet“ cea mai bogată carte de poesii pentru tinerimea școlară	—25

[121] 1—30